

„Nekřesej do kaše, křesej do troudu...“

200 let od narození Karla Havlíčka (1821–1856)

I.

„Jindy umírali mužové pro čest, pro blaho svého národa, my však z téže příčiny budeme žítí a pracovati.“

(Pražské noviny, 18. 1. 1846)

II.

Havlíček byl zodpovědný a pohotový novinář. Působil v době, která mu nabídla obrovskou příležitost ovlivňovat veřejný prostor. Tuto příležitost dokázal využít. Dovedl zvolit zásadní témata, dokázal o nich psát srozumitelně. Oslovoval širokou veřejnost od počátku svého žurnalistického působení. Nebál se. Dokázal vládně i po opadnutí revoluční vlny připomínat její vlastní sliby: kdy bude platit ústava? Kdy budou volby? Jeho politické přesvědčení vycházelo z českého národního programu, lpělo na občanských právech, hájil federalismus, vystupoval proti církevní hierarchii. Psal do denního tisku, mohl se někdy mýlit, nemusel mít vždy a včas všechny informace, přesto psal tak, že stojí za to si jeho texty dodnes číst. Svou pohotovostí, vtipem a důsledností také dráždil. Neústupnost a neúplatnost jej provázela po celý, byť krátký, život. Zemřel v 35 letech a přestal veřejně působit, když mu nebylo ještě třicet. Z člověka, který svým aktivním životem a celým dílem kritizoval sentimentalismus, sladkobolnost, se stal „mučedník“, trpitel. Jeho život a dílo je třeba si ale připomínat ne jako „legendu“, ale na základě jeho díla v kontextu doby, ve které žil a působil. Svému výše citovanému heslu se nezpronevěřil.

III.

Petr Piša, *Karel Havlíček v novější odborné literatuře*, Sborník Národního muzea v Praze – řada C – literární historie 61, 2016, č. 3–4, s. 27–38.

